

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
КОМАНДНО-ШТАБНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТАКТИКИ**

Збірник тез науково-практичної конференції

**«Проблемні питання тактики дій та всебічного
забезпечення військових формувань і
правоохоронних органів держави в умовах воєнного
стану»**

30 серпня 2023 року

Харків – 2023

Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану: Збірник тез науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 30 серпня 2023 року). – Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2022. – 128 с.

Оргкомітет науково-практичної конференції:

Голова оргкомітету – Є. Г. Башкатов, начальник кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

Відповідальний секретар оргкомітету – С.Д. Черкашин, доцент кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, полковник.

Члени оргкомітету:

В.В. Антонєць, начальник командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, кандидат військових наук, доцент, полковник.

О.Г. Панченко, старший викладач кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

У збірнику представлено наукові доповіді та повідомлення, в яких розглядаються проблемні питання правоохоронних органів та військових формувань щодо: службового та бойового застосування; правових і організаційних аспектів забезпечення безпеки держави; застосування при проведенні міжвідомчих та спеціальних операцій; всебічного забезпечення.

Публікується за матеріалами науково-практичної конференції «Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану», проведена на кафедрі тактики командно-штабного факультету в Національній академії Національної гвардії України 30 серпня 2023 року у м. Харкові.

Матеріали проведення науково-практичної конференції будуть корисними науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, керівникам і працівникам силових структур.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

© НАНГУ

стоять перед органом розвідки (групою). Результати допиту полоненого необхідно доповісти начальнику розвідки.

УДК 614.8

Сенчихін Юрій Миколайович, професор кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт, Національний університет цивільного захисту України, к.т.н., професор

Гапоненко Юрій Іванович, викладач кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт, Національний університет цивільного захисту України.

ОСОБЛИВОСТІ КЕРІВНИЦТВА СИЛАМИ І ЗАСОБАМИ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІСЛЯ ОБСТРІЛІВ ПІДПРИЄМСТВ ЗБЕРІГАННЯ НАФТОПРОДУКТІВ

Під час російської військової агресії проти України ворогом цілеспрямовано здійснюються обстріли складів зберігання нафтопродуктів як у районах ведення бойових дій, так і в глибокому тилу на території держави. Внаслідок вогневого ураження практично в усіх регіонах держави, повністю або частково зруйновані нафтосховища, які супроводжувалися масштабними пожежами, забрудненням вибухонебезпечними предметами та загрозою повторних обстрілів.

В результаті обстрілів було повністю, або частково зруйновано до 80 % об'єктів на яких зберігалися та перероблялися нафтопродукти, що призвело до дефіциту пального, а у перші тижні – до практичного його відсутності. На 10 травня загальна сума прямих збитків, завданих Україні через розпочату росією війну, перевищила 94,3 млрд доларів – знищені чи пошкоджені нафтобази коштували Україні 227 млн доларів.

У цих складних умовах органи управління та пожежно-рятувальні підрозділи (ПРП) ДСНС (Державної служби України з надзвичайних ситуацій) забезпечують реагування на пожежі, оперативні дії організують з урахуванням обстановки та безпеки для учасників гасіння.

Управління (керівництво) силами і засобами на пожежі – діяльність керівника гасіння пожежі (КГП) і Штабу на пожежі, яка здійснюється з метою успішного ведення оперативних дій залежно від обстановки пожежі та виконання основного оперативного завдання в цілому.

КГП є єдиначальником і йому підпорядковуються всі підрозділи, служби та інші сили, які залучено до гасіння пожежі. КГП забезпечує організацію робіт з рятування людей, гасіння пожежі, безпеку особового складу, збереження пожежно-рятувальної техніки та оснащення. Ніхто не має права втручатися в дії КГП або відмінити його накази під час управління оперативними діями сил і засобів з рятування людей і гасіння пожежі, не взявши на себе керівництво гасінням пожежі в порядку, визначеному в пункті 5 глави 8, розділу 2 Статуту дій органів Управління та підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту (ОРС ЦЗ) під час гасіння пожеж, затвердженого наказом МВС від 26.04.2018 № 340, зареєстрованим в Мінюсті 10.07.2018 за № 801/32253 (далі – Статут дій).

Під час організації пожежогасіння на підприємствах зберігання нафтопродуктів КГП повинен дотримуватися наступного загального алгоритму дій:

з'ясувати (уточнити) наявність руйнувань на шляхах руху ПРП, завалів та інших перешкод до місця гасіння пожежі;

організувати розвідку, встановити розмір фронту і глибину зони суцільних пожеж, напрям їх поширення, кількість осередків горіння, вид нафтопродуктів, що зберігаються, напрям і швидкість приземистого вітру, визначити способи гасіння пожежі, потребу сил і засобів для локалізації пожежі або зменшення інтенсивності теплового випромінювання;

з'ясувати місце розташування, вид та стан джерел протипожежного водопостачання, у випадку недостатності води на об'єкті вжити заходів щодо підвозу або перекачування додаткової кількості води;

визначити вирішальний напрямок оперативних дій;

створити Штаб на пожежі, включити до його складу представників адміністрації об'єкта, а також представника від підрозділів що взаємодіють;

визначити оперативні дільниці (ОД) на ділянках (об'єктах) робіт, призначити начальників ОД, довести їм завдання, розподілити сили і засоби ПРП на ОД;

створити резерв сил і засобів для вирішення завдань, що виникають раптово;

призначити спостерігача, який у взаємодії з представниками військових формувань повинен здійснювати постійний моніторинг небезпеки з повітря та у разі загрози сповіщувати учасників гасіння пожежі;

призначити відповідального для контролю за додержання особовим складом ПРП заходів безпеки;

забезпечити своєчасне виконання прийнятого рішення і суворе дотримання особовим складом заходів безпеки.

Прийняття рішень із застосування сил і засобів та організації гасіння пожеж на територіях нафтосховищ, нафтобаз, резервуарних парків та інших підприємств зберігання нафтопродуктів що підверглися ворожим обстрілам повинно відповідати положенням Статуту дій під час гасіння пожеж та особливостям обстановки.

Отже, дії КГП та його обов'язки здійснюються наступними етапами:

під час прямування до місця пожежі.

під час організації розвідки пожежі.

під час гасіння пожежі, охолодження та захисту резервуарів.

під час підготовки та проведення пінної атаки.

після ліквідації пожежі.

Також, організація оперативних дій з пожежогасіння у районах постійних обстрілів повинна здійснюватися з урахуванням можливої обстановки на

пожежі, вимог керівних документів, з постійною взаємодією з військовими адміністраціями та місцевими органами влади, ЗСУ (Збройними Силами України), ТРО (територіальною обороною) та правоохоронними органами, із суворим дотриманням заходів безпеки та бути спрямовані на виконання основного оперативного завдання пожежно-рятувальних підрозділів ОРС ЦЗ.

УДК 623.64

Соловійов Михайло Миколайович, викладач кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, службовець.

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ КАРТОГРАФІЧНИХ ВИРОБІВ

Складання карт передбачає визначення їх змісту, вибір умовних знаків й способів картографічного зображення. Зміст карти, що проектується, визначається її призначенням, тематикою, масштабом та вимогами основних користувачів. Проектування змісту карти включає розроблення відповідно до вимог науково-технічного проекту, переліку елементів й об'єктів, їх класифікацію, а також розроблення легенди карти й вибирання образотворчих засобів. Способи картографічного зображення повинні передавати всю різноманітність території, що картографується, її стан на даний відрізок часу, кількісні й якісні характеристики, розміщення об'єктів та явищ, що картографуються, а також зв'язки між ними й динаміку їх розвитку.

Мета автоматизації процесів створення картографічних виробів:

1. Застосування сучасних технологій у картографії. Автоматизація процесу створення картографічних виробів дозволяє використовувати нові технології, такі як штучний інтелект, машинне навчання та глибинне навчання, для поліпшення якості та ефективності картографічної продукції.
2. Зменшення витрат та збільшення швидкості. Автоматизовані процеси

завдань за призначенням в умовах воєнного стану територіальних органів та підрозділів центрального підпорядкування ДСНС.....	56
Makarenko V.S., Kiriev O.O. Properties of multi-component fire extinguishing systems based on light bulk materials.....	59
Минько О.В. Короткий аналіз тактики дій ПВК противника та узагальнені висновки щодо необхідності впровадження вивчення тактики ПВК у вищих військових навчальних закладах України.....	60
Мілінчук М.В., Лиходій О.В. Снайперські групи під час наступу у взаємодії танкових і механізованих підрозділів.....	62
Назаренко О.Л. Сутність взаємодії і координації державної прикордонної служби України та національної гвардії України під час забезпечення прикордонної безпеки.....	64
Неклонський І.М. Трансформації принципів взаємодії військових формувань у сучасних умовах ведення бойових дій.....	66
Нероба В.Р., Чуканов А.І., Щерблюк В.А. щодо питань гуманітарного розмінування території України.....	68
Панченко О.Г., Ковтуненко А.В. Використання павербанків для живлення приладів радіаційної розвідки.....	71
Пащенко В.В. Аналіз бойового екіпірування працівників сил безпеки та оборони провідних країн світу.....	72
Пристінський Р.В., Колянда В.В. Порядок виходу розвідувальної групи на пункт збору після виконання бойового завдання.....	76
Сенчихін Ю.М., Гапоненко Ю.І. Особливості керівництва силами і засобами пожежно-рятувальних підрозділів після обстрілів підприємств зберігання нафтопродуктів.....	78
Соловійов М.М. Автоматизація процесів створення картографічних виробів..	81
Стативка Є.С. Системні виклики забезпечення безпеки держави.....	82
Старух О.С. масоване застосування противником інженерних та інших боєприпасів у якості вибухових пристроїв.....	85
Трегубов Д.Г., Слепужников Є. Д., Чиркіна-Харламова М.А. Високоенергетичні конденсовані горючі системи.....	87
Трищун Р.М., Федоренко В.Р. Стандартні операційні процедури зайняття кругової оборони під час зупинки відповідно до умов обстановки.....	91
Троцький Р.С., Андрусенко С.І. До питання удосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України.....	92
Устименко О.В. Знищення унікальної російської рлс «Предел-е».....	97
Фалько С.А., Черкашин С.Д. Розвиток аналітичних здібностей курсантів національної академії національної гвардії України в сучасних умовах.....	100
Хорошун В.П. порівняння та впорядкування порядку роботи командира роти (взводу, відділення) збройних сил України, національної гвардії України з процедурою планування бою (tlp) командира роти (взводу, відділення) в країнах НАТО.....	103

Науково-практична конференція

«Проблемні питання тактики дій та всебічного забезпечення військових формувань і правоохоронних органів держави в умовах воєнного стану»

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: Є. Г. Башкатов

Комп'ютерна верстка: С.Д. Черкашин

Формат паперу 60x84/16. Ум. друк. арк. 7,67. Тираж 50 прим.

Редакційно-видавничий відділ Національної академії НГУ
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3.